

Het rijbewijs voor motor en motorscooter Motorrijden is populair bij jong en oud. Als motorrijder ben je wel relatief kwetsbaar. Daarom is er in Europa een strenge wetgeving voor het motorrijbewijs van kracht. Wat je moet doen om dit rijbewijs te halen lees je hier.

Je rijbewijs voor de motor haal je door te slagen voor je theorie-examen en voor de twee praktijkexamens: het examen Voertuigbeheersing (AVB) en het examen Verkeersdeelneming (AVD).

Theorie-examen voor motor

Niet alle regels voor auto en motor zijn gelijk. Er is een aantal kenmerkende verschillen, zoals de plaats op de weg en het gebruik van de remmen. Juist daarom moet je als aankomend motorrijder een apart theorie-examen voor de categorie A doen.

Theoriecertificaat is essentieel

Vóórdat je het praktijkexamen Verkeersdeelneming (AVD) mag doen, moet je het theoriecertificaat voor de categorie A hebben behaald. In het algemeen geldt: zonder theorie geen examen Verkeersdeelneming.

Heb je een geldig autorijbewijs? Dan mag je wel alvast met de praktijkopleiding voor de motor beginnen en zelfs het examen Voertuigbeheersing doen. Heb je geen autorijbewijs (we noemen dat ook wel categorie B): haal dan je theoriecertificaat A vóór je aan de praktijkopleiding begint.

Eisen voor theorie, geldigheid en voorbereiding

Wie het theorie-examen wil afleggen, moet tenminste achttien jaar oud zijn. Je moet je tevens kunnen legitimeren met een wettelijk toegelaten, geldig identiteitsbewijs.

Het theoriecertificaat is één jaar geldig.

Het CBR adviseert je een theoriecursus te volgen bij een gespecialiseerde motorrij school.

Je vergroot daarmee je slaagkans aanzienlijk.

Leeftijd

Bij de praktijkexamens voor het motorrijbewijs speelt je leeftijd een rol. Het bepaalt de 'zwaarte' van de motorfiets waarop je mag rijden.

< 21 jaar

Ben je jonger dan 21 jaar? Dan moet je de examens afleggen op een 'lichte' motorfiets.

Dat wil zeggen dat de motor een cilinderinhoud heeft van meer dan 120 cc en een vermogen van minder dan 35 kW. De motor moet tenminste honderd kilometer per uur kunnen rijden.

> 21 jaar

Als je 21 jaar of ouder bent dan maakt het vermogen van de motor niet uit. Je kunt dan examen doen op een motor naar keuze. Licht of zwaar, jij mag kiezen. Let wel: slaag je voor de praktijkexamens op een motorfiets met een vermogen van minder dan 35 kW? Dan heeft dat consequenties voor het soort rijbewijs dat je krijgt (zie onder 'Rijbewijs').

Rijbewijs

'Lichte' motorfiets

Als je slaagt voor de praktijkexamens op de lichtere categorie motorfiets (zie 'Leeftijd') krijg je een rijbewijs A, dat slechts een beperkte bevoegdheid geeft. Dit noemen we ook wel 'A beperkt'. Je mag dan rijden op een motorfiets met een vermogen van maximaal 25 kW. Ook lichte motoren met een relatief hoog vermogen zijn taboe. Twee jaar na afgifte van je motorrijbewijs mag je op iedere motorfiets overstappen. Licht of zwaar maakt dan niet meer uit. Je hoeft dan geen nieuwe examens af te leggen.

Het motorexamen Voertuigbeheersing bestaat uit twaalf oefeningen, die zijn verdeeld in vier clusters. Op je examen doe je er zeven. Vier oefeningen zijn verplicht, de rest kiest je examiner uit. Het gaat er bij alle oefeningen om dat je de examiner op overtuigende wijze demonstreert dat je de motor beheerst. Bij lage, én hoge snelheid. En dat je goed kunt remmen.

Cluster 1

Achteruit parkeren

Het eerste cluster bestaat uit de oefening achteruit parkeren. In deze verplichte oefening loop je aan de rechterzijde van de rijbaan met de motor aan de hand. Daarna parkeer je de motor achteruit in een denkbeeldig parkeervak en zet je de motor op de standaard. Vervolgens haal je de motor weer van de standaard en loop je naar rechts het parkeervak uit.

Cluster 2

Langzame slalom

De verplichte oefening in het tweede cluster is de langzame slalom. Er geldt geen richtlijn voor de snelheid. Gezien de geringe tussenafstand ligt een stapvoets tempo voor de hand. Het gebruik van een slippende koppeling is bij deze oefening verplicht. Van belang is verder de combinatie van juiste bediening, langzaam rijden en het behouden van de balans. Dit alles doe je natuurlijk zonder de pylonen aan te raken!

Wegrijden uit parkeervak

Bij deze keuzeoefening rijd je vanuit stilstand uit een parkeervak weg. Je maakt een haakse bocht en rijdt enkele meters rechthoekig. De rijbaanbreedte is drie meter. Het belangrijkste van deze oefening is dat je gecontroleerd een scherpe bocht weet te maken, direct na het wegrijden.

Denkbeeldige acht

Met deze facultatieve oefening laat je zien dat je een complete (denkbeeldige) acht kunt rijden in een rechthoekig kader. Je rijdt met trekkende motor en houdt daarbij een gelijkmatige snelheid aan. Je mag je voetrem gebruiken en eventueel een slippende koppeling.

Stapvoets rechtdoor rijden

Hier is het de bedoeling dat je naast de lopende examiner blijft rijden over een afstand van twintig meter. Er wordt gelet op snelheid, balans en een juiste bediening van de motor. Je maakt gebruik van een slippende koppeling. Je voetrem mag je bij deze keuzeoefening ook gebruiken, maar je houdt je voeten tijdens het rijden op de voetsteunen.

Halve draai (links- of rechtsom)

Als de examiner voor deze oefening kiest dan rijd je met licht trekkende motor op een denkbeeldige rijbaan. Na de tweede pylon maak je in één vloeiende beweging een halve draai naar links of rechts. Je rijdt dan terug naar het startpunt.

Cluster 3

Uitwijk oefening

Cluster drie bestaat uit drie oefeningen, waarvan de uitwijk oefening verplicht is. Bij de uitwijk oefening kom je met vijftig kilometer per uur aanrijden door de poort. Vijftien meter na de poort moet je vóór een denkbeeldig muurtje van pylonen naar links uitwijken. Daarna keer je weer terug naar de eigen weghelft.

Snelle slalom

Bij de snelle slalom zijn zes pylonen opgesteld. Deze slalom neem je bij een snelheid van minstens dertig kilometer per uur met trekkende motor. Belangrijk is dat het vloeiend en gelijkmatig gebeurt.

Vertragings oefening

Bij deze optionele oefening trek je vanuit stilstand op om snel te komen tot een snelheid van vijftig kilometer per uur. Je rijdt dan in tenminste de derde versnelling. Na het tweede poortje rem je af tot 30 kilometer per uur en schakel je minimaal één versnelling terug. Daarna rijd je met deze snelheid een slalom om drie pylonen die acht meter uit elkaar staan.

Cluster 4

Noodstop

In het vierde cluster is de noodstop de verplichte oefening. Je rijdt minimaal vijftig kilometer per uur. Na het poortje rem je maximaal om zo snel mogelijk tot stilstand te komen. Natuurlijk verlies je de controle over de motor niet.

Precisiestop

Bij de precisiestop gaat het erom dat je op een bepaald punt stilstaat. Je rijdt eerst vijftig kilometer per uur en remt beheerst als je het eerste poortje van twee pylonen passeert. Daarna moet je de motor zeventien meter verderop tot stilstand brengen.

Stopproef

Naast de precisiestop kan de examiner ook nog kiezen voor de stopproef als tweede keuzeoefening. Het doel van deze oefening is dat je technisch goed remt. Je schakelt kort voordat je stilstaat terug naar de eerste versnelling. Je hebt een korte remweg.

Wanneer ben je geslaagd?

In totaal laat je bij het examen Voertuigbeheersing zeven oefeningen zien. Alle oefeningen tellen even zwaar.

Uit ieder cluster is één oefening verplicht, en doe je uit de clusters twee tot en met vier één oefening extra. Dus: vier verplichte, en drie oefeningen die de examiner kiest. Je mag elke oefening bij een onvoldoende resultaat één keer overdoen. Om te slagen moet je in totaal vijf van de zeven verschillende oefeningen succesvol afronden. Daarbij voer je in de clusters twee tot en met vier minimaal één oefening correct uit. Dus je laat de examiner op overtuigende wijze zien dat je de motor beheerst bij lage en hoge snelheid. En dat je goed kunt remmen.

Geldigheidsduur Voertuigbeheersing

Geslaagd voor het examen Voertuigbeheersing? Dan is het resultaat één jaar geldig. In die periode kun je – onbepaald – opgaan voor het examen Verkeersdeelneming. Heb je examen Voertuigbeheersing op een lichte dan wel zware motor gedaan? Dan doe je dit ook voor het examen Verkeersdeelneming. Dat spreekt voor zich.

‘Zware’ motorfiets

Ben je geslaagd op een motorfiets van 35 kW of meer, dan krijg je een rijbewijs A zonder beperkingen. Je mag dan direct op elke motorfiets naar keuze rijden.

Automaat of motorscooter

Je mag ook op een automaat of (automatische) motorscooter examen doen. Deze moeten dan wel aan de eisen voldoen (zie ‘Leeftijd’).

Als je slaagt voor het examen met een automatische motor of scooter, dan wordt op het rijbewijs een automaatbeperking vermeld. Je mag dan alleen rijden op een motor of scooter met een automatische versnelling of koppeling. Wil je daarna overstappen op een motor met versnelling? Dan doe je opnieuw de twee praktijkexamens voor de motor. Je hoeft niet opnieuw theorie-examen te doen.

Examen Verkeersdeelneming (AVD).

Tijdens de praktijklessen moet je je rijbewijs B of theoriecertificaat bij je hebben. Dit geldt ook voor het examen Voertuigbeheersing. Bij het examen Verkeersdeelneming moet je je theoriecertificaat voor de motor hebben behaald en bij je hebben.

Het examen Voertuigbeheersing (AVB)

Het examen Verkeersdeelneming (AVD)

In het examen Verkeersdeelneming laat je zien dat je volgens de geldende regels op een veilige manier soepel door het verkeer voortbeweegt. Je rij-instructeur en de examiner volgen je in een auto. De examiner let onder andere op

- je kijkgedrag;
- je plaats op de weg;
- of je voldoende rekening houdt met andere weggebruikers;

- of je de verkeersregels goed toepast;
- of je ook in het verkeer de motor beheerst.

Tussentijdse toets

Vóór het examen Verkeersdeelneming kun je een tussentijdse toets afleggen. Dit is een rijproef waarmee je je kunt voorbereiden op het tweede praktijkexamen.

Het CBR adviseert om deze toets af te leggen als je op ongeveer tweederde van de praktijkopleiding bent voor het examen Verkeersdeelneming. Na afloop van de toets geeft de examinerator je advies over de onderdelen waar je nog aandacht aan moet besteden.

Als je viermaal zakt voor je examen Verkeersdeelneming doe je het volgende examen bij het Bureau Nader Onderzoek Rijvaardigheid (BNOR) van het CBR. Meer informatie vind je in de folder "Vier keer gezakt ... dan afrijden bij Bureau Nader Onderzoek Rijvaardigheid."

Kleding tijdens de examens

Om je te beschermen tijdens de motorexamens moet je de volgende uitrusting dragen:

Helm

Je bent verplicht om een goedgekeurde motorhelm te dragen. Deze moet goed op je hoofd passen en vastgemaakt zijn. Het beste is een helm te dragen die licht is van kleur. Of van reflecterende kenmerken is voorzien.

Oogbescherming

Je gebruikt bij voorkeur oogbescherming. Denk hierbij aan een helmvizier, motorbril of bijvoorbeeld een (zonne)bril.

Schoeisel

Je draagt hoge schoenen of laarzen die ook je enkel bedekken.

Handschoenen

Je draagt handschoenen of wanten die je handen helemaal bedekken. Je polsgewrichten zijn zoveel mogelijk bedekt.

Kleding

Je broek moet je benen bedekken; je jas bedekt je bovenlichaam en armen. Broek en jas mogen één geheel vormen.

Draag bij voorkeur kleding die speciaal bedoeld is voor motorrijders. De uitrusting moet in ieder geval stevig genoeg zijn om je te beschermen tegen aanraking met het wegdek. Of tegen de hete uitlaat van de motorfiets.

Ook heeft je kleding bij voorkeur reflecterende eigenschappen, of andere kenmerken die ervoor zorgen dat je goed opvalt in het verkeer. Tot slot moet de kleding je tijdens de examens voldoende beschermen tegen de weersomstandigheden.

Legitimatie en kentekenbewijs

Je moet je bij alle CBR-examens legitimeren met een wettelijk toegelaten, geldig identiteitsbewijs. Bij de praktijkexamens voor de categorie A moet je ook het kentekenbewijs van de examenmotorfiets aan de examinerator tonen. Aan de hand hiervan kan de examinerator bepalen of hij je een beperkte of onbeperkte rijbevoegdheid mag geven.

Voor meer informatie over het CBR:

Inwoners van de provincies Overijssel, Gelderland en

Flevoland kunnen zich wenden tot:

CBR regio Oost

Hazenkamp 10

Postbus 4046

6803 EA Arnhem

Telefoon (026) 323 87 00